

Результати онлайн опитування здобувачів вищої освіти СумДПУ імені А.С. Макаренка щодо моніторингу та оцінки рівня корупції

Опитування було проведено у другому півріччі 2022-2023 навчального року серед здобувачів вищої освіти всіх рівнів, що проходять навчання у СумДПУ імені А.С. Макаренка.

В опитуванні взяли участь представники всіх навчально-наукових інститутів та факультетів. Загальна кількість респондентів – 512 осіб, з них: 112 здобувачів з ННІ педагогіки та психології (22%), 169 – з ННІ фізичної культури (33,1%), 46 – з ННІ історії, права та міжнародних відносин (9%), 36 – з ННІ культури і мистецтв (6,7%), 51 – з факультету іноземної та слов'янської філології (10%), 52 – з природничо-географічного факультету (10,2%), 46 – з фізико-математичного факультету (9%).

97,4% респондентів вважають, що їм відомо що таке корупція. Більшість пов'язує з корупцією такі діяння, як: вимагання та надання хабаря, пропозиція купити щось в обмін на здійснення певних дій в інтересах того, хто купує, отримання будь-якої неправомірної вигоди.

28,3% опитаних переконанні, що проблема корупції в системі освіти є дуже актуальною. 47,2% вважають, що проблема скоріш існує, ніж не існує. На думку 15,5% здобувачів проблема скоріше не існує, ніж існує. 9% респондентів вказують на відсутність такої проблеми.

Основними чинниками корупції у закладах вищої освіти були названі:

1. Нестача часу у студентів, які працюють (61,4%);
2. Лінощі студентів, небажання навчатись (57,1%);
3. Знецінення вищої освіти, студенту потрібен лише диплом (48,4%);
4. Недостатня оплата праці викладачів (32,1%);
5. Відсутність дієвих форм боротьби з цим явищем у закладах вищої освіти (31,9%).

Отже, основними чинниками корупції здобувачі називають глобальні проблеми, що лежать, перш за все, у сфері державного регулювання і не можуть бути ефективно ліквідовані лише закладом вищої освіти.

Абсолютна більшість опитаних здобувачів (95,3%) запевнила, що не стикалась з корупцією у СумДПУ імені А.С. Макаренка. Незначна кількість респондентів все ж приймала участь у поодиноких корупційних діяннях. До них належать: дарування подарунків викладачам (6,2%), купівля реферату чи курсової (2,4%), складання іспиту за гроші та вчинення дій, не передбачених навчальним планом (як умова вдалого складання іспиту) (2% і 1% відповідно).

Деяка розбіжність у цифрах дає змогу зрозуміти, що здобувачі вищої освіти не розцінюють дарування подарунків викладачам та, навіть, купівлю рефератів і курсових робіт як корупційні діяння.

На запитання «Вас змушували додатково платити за поселення у гуртожиток?» 98,4% відповіли заперечно. Такий показник на 5,5% кращий за той, що був зафіксований минулим опитуванням.

На запитання «Чи брали штатні працівники навчального закладу з Вас кошти для проведення ремонтних робіт/покращення матеріально-технічної бази або чи вимагають придбати відповідні матеріали?» 97,2% дали заперечну відповідь. У порівнянні з минулим опитуванням, результат виявився кращим на 1,9%.

Разом з тим більшості студентів не відомо про антикорупційні заходи в університеті (76,3%). Цей показник обов'язково буде врахований під час подальшої роботи уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції.

До найбільш ефективних заходів боротьби з корупцією здобувачі відносять:

1. Невідворотність покарання за корупційні правопорушення (54,5%);
2. Створення «телефону довіри» (48,8%);
3. Підвищення заробітної плати викладачам (38,6%);
4. Створення незалежної експертної комісії, яка б слідкувала за рівнем знань (26,9%);
5. Зберігання письмових та інших робіт студентів для перевірки на плагіат (20%).